

aaret og skal have Halvdelen af Lands-tinget fornyet til Efteraaret, vil det kun betyde, at vi fornyede hele Landstinget i Stedet for kun det halve. Saa kunde vi gennemføre en begrænset Grundlovsændring, der virkelig tillod os at vende tilbage til Enkeltmandvalg paa en fuldkommen tilfredsstillende Maade, der vilde give ubetinget Sikkerhed for Ligelighed og ikke i Praksis medføre en Forøgelse af Folketings Mandattal, men tværtimod betinge, at vi kunde komme nedad med Mandattallet, saaledes som jeg har søgt — jeg tror med Rette — at udvikle her. Saa kunde vi ganske vist kun faa en Rigsdag, der vedtog den nye Grundlov — det erkender jeg —, og saa maatte vi enten lade Valgloven ligge til næste Valg eller lade tage et ekstraordinært Folketingsvalg, hvis man mente det nødvendigt straks at føre den nye Valglov ud i Livet. Men Stillingen er ikke særlig besværlig i Øjeblikket. I andre Lande er man ikke saa ængstelig som her i Landet ved Tanken om en Grundlovsændring. I Norge gaar der ikke en Valgperiode, uden at man overvejer en saadan og ikke sjældent gennemfører en saadan; i forskellige andre Lande hører det, jeg havde nær sagt til Dagens Orden, at man kan enes om en Grundlovsændring, uden at der behøver at rejses nogen oprivende Kamp i saa Henseende. Som jeg ser paa Stillingen, er det i Øjeblikket nødvendigt at gaa den Vej, hvis man vil naa til et positivt Resultat. Skulde der i Valglovsudvalget dukke Muligheder op for, at man kunde undgaa det, er vi villige til en saglig Forhandling om dem.

Den højtærede Indenrigsminister nævnte sluttelig, hvad jeg havde gjort gældende om den Mulighed, der, hvis Ministerens Forslag gennemføres, kunde være for her i København at faa en fuldkommen forrykt Ordning. Han sagde: Ja, men noget lignende kunde jo tænkes, det er der en teoretisk Mulighed for, ogsaa efter den nu-gældende Valglov. Jeg har nu paa ny læst baade Ministerens Forslags §§ 43 og 44 igennem og den gældende Valglovs §§ 43 og 44. Jeg skal ikke trætte Forsamlingen og ikke trække Tiden ud med at læse disse meget udførlige Paragraffer op, enhver kan læse §§ 43 og 44 i den nuværende Valglov igennem og se, hvor forskelligt Grundlaget er. Jeg behøver blot at nævne Listevalg, som man har i den nuværende Ordning. Og mange andre Forhold er helt forskellige. Maaden, hvorpaa Tillægsmandaterne fordeles, Betingelserne derfor, er ogsaa ganske forskellige efter det nuværende Grundlag og efter det, som Ministeren her foreslaar.

Men dertil kommer den rent praktiske Ting, at der ved Listevalget er 3 Storkredse her i København, hvor Partierne stiller en Liste op; efter det nye Forslag faar vi 14 Enkeltmandskredse, hvor ingen har noget med hinanden at gøre. Det er et helt andet System.

Men i hvert Tilfælde har jeg fuldkommen Ret deri — og Ministeren kunde jo ikke omstøde det med et eneste Ord —, at er der en teoretisk Mulighed — maaske er der det, jeg er ikke en Gang sikker derpaa — for, at en lignende Vanskelighed kan indtræde med den nuværende Ordning, ligger den saa langt ude i Fremtiden, er saa fjernt fra Virkeligheden, at vi ganske rolig kan behandle den som Teori og ikke andet. Og skulde den dukke op, maatte der kunne findes en praktisk Løsning, saaledes som det er sket nogle Gange før, Ministeren har nævnt Eksempler derpaa. Men her ligger den lige udenfor Døren, vi kan ikke lukke Døren op for denne Valglovs Gennemførelse uden at møde denne Vanskelighed, som medfører fuldkommen forrykte Forhold.

Efter den nuværende Ordning har vi 18 Kredsmantater i København, men fordelte i 3 Storkredse, og endvidere 6 Tillægsmandater, efter Ministerens nye Valglovsforslag har vi 14 Enkeltmandskredse, der ikke har noget med hinanden at gøre, og indtil 11 Tillægsmandater. Socialdemokratiet faar de 12 af disse 14 Enkeltmandskredse og faar dernæst efter Ministerens egen Beregning 2 til — det er Ministerens eget Forslag, det er hans egen Beregning —, altsaa, vi faar valgt samtlige 14 i København opstillede Kandidater. Men der skal ialt gives indtil 11 Tillægsmandater. Hvor skal de tages fra for Socialdemokratiets Vedkommende? Det er dog et nærliggende Spørgsmaal. Efter al Sandsynlighed vil Socialdemokratiet kunne udvide sin Repræsentation her i Storkøbenhavn med 1 Mandat, det ligger lige for, Stillingen er saadan, de Konservatives Politik har i disse 2—3 Aar — desværre for dem — været en saadan, at man ganske rolig kan gaa ud fra, at Socialdemokratiet vil gøre Erobring ...

Formanden: Er det ærede Medlem nær ved Afslutningen af sit Foredrag?

Borghjerg: Ja, jeg er lige ved Afslutningen. Det ligger lige for Døren, at vi skal have et Mandat til. Hvor skal vi faa det fra? Det findes ikke, der er ingen Kandidat. Saa maa man med en Analogi-slutning tage det fra andre Omraader. (Indenrigsministeren [Kragh]: Det staar i